

Prima Pagină > ... > Bani/Creanțe Pecuniare > Punerea Sub Sechestru a Bunurilor Pe Durata Unei Anchete În
Țările UE > Portugal

Punerea sub sechestru a bunurilor pe durata unei anchete în țările UE

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Portugalia

1 Care sunt diferitele tipuri de măsuri?

Măsurile provizorii și asigurătorii sunt destinate protecției anumitor situații juridice și pot include: (a) măsuri provizorii care se încadrează în domeniul de aplicare al cadrului juridic pentru adulți însoțiți prevăzut de [Legea nr. 49/2018 din 14 august 2018](#); (b) curatela provizorie asupra bunurilor unei persoane absente (articolul 1021 din Codul de procedură civilă); (c) numirea unui curator *ad litem* (articolul 17 din Codul de procedură civilă); sau (d) măsuri necesare pentru a asigura conservarea unor bunuri care fac parte dintr-o succesiune vacantă (articolul 938 din Codul de procedură civilă).

Scopul procedurii măsurilor provizorii (de exemplu, cele prevăzute la articolul 362 și următoarele din Codul de procedură civilă) este să reducă la minimum riscul de decizie tardivă și să asigure eficacitatea hotărârii definitive (articolul 2 din Codul de procedură civilă).

Procedura măsurilor provizorii urmărește să asigure rezultatele practice ale acțiunii, să evite prejudiciile grave sau să anticipeze exercitarea dreptului, realizând, în măsura posibilului, un echilibru între celeritate și securitatea juridică.

Dreptul procedural civil portughez prevede două tipuri de proceduri de măsuri provizorii:

(a) procedura obișnuită de măsuri provizorii (*procedimento cautelar comum*) (articolele 362-376 din Codul de procedură civilă);

(b) procedura specifică de măsuri provizorii (*procedimentos cautelares especificados*) (articolele 377-409 din Codul de procedură civilă);

Iată câteva exemple:

(a) restituirea provizorie a proprietății (articolul 377 din Codul de procedură civilă);

(b) suspendarea deciziilor întreprinderilor (articolul 380 din Codul de procedură civilă);

(c) întreținerea provizorie (articolul 384 din Codul de procedură civilă);

(d) despăgubirea provizorie (articolul 388 din Codul de procedură civilă);

(e) sechestrul (articolul 391 din Codul de procedură civilă);

(f) interdicții privind activitățile noi (articolul 397 din Codul de procedură civilă);

(g) indisponibilizarea (articolul 403 din Codul de procedură civilă).

2 Care sunt condițiile în care se pot dispune asemenea măsuri?

În cazul în care o persoană manifestă o teamă justificată că o altă persoană poate să îi prejudicieze drepturile în mod grav și ireparabil, aceasta poate să solicite luarea de măsuri asigurătorii sau de conservare adecvate pentru a asigura eficacitatea dreptului supus riscului [articolul 362 alineatul (1) din Codul de procedură civilă].

Recurgerea la măsuri asigurătorii obișnuite, în subsidiar, depinde, de asemenea, de lipsa unei măsuri asigurătorii specifice care să fie adecvată situației de fapt a cauzei [articolul 362 alineatul (3) din Codul de procedură civilă].

Prin urmare, măsurile asigurătorii nespecificate în altă parte, menționate la articolul 362 din Codul de procedură civilă, presupun îndeplinirea următoarelor condiții legale prealabile:

(a) existența aparentă a unui drept;

(b) teama bine fondată a unei persoane că o altă persoană poate să îi prejudicieze dreptul în mod grav și ireparabil (*periculum in mora*);

(c) măsura asigurătorie sau de conservare trebuie să fie adecvată în mod practic pentru a asigura eficacitatea dreptului supus riscului;

(d) măsura solicitată nu trebuie să facă parte din alte proceduri asigurătorii.

Pentru ca instanța să dispună măsuri asigurătorii, este suficient ca aceasta să constate, în urma unei examinări rapide, că există dovezi solide privind dreptul invocat și o teamă justificată că timpul necesar pentru soluționarea definitivă a litigiului poate cauza prejudicii ireparabile sau dificil de reparat. Judecătorul trebuie să fie convins în mod suficient că rezultatul acțiunii principale va fi favorabil solicitantului, întrucât măsurile asigurătorii presupun o ingerință clară în sfera juridică a pârâtului [articolul 368 alineatul (1) din Codul de procedură civilă].

2.1 Procedura

Cu excepția interdicției privind activitățile noi, pentru care se pot lua măsuri inițiale extrajudiciare, urmate de o cerere de confirmare de către instanță [articolul 397 alineatele (2) și (3) din Codul de procedură civilă], toate celelalte măsuri asigurătorii se bazează pe o cerere inițială adresată instanței, în care solicitantul furnizează probe sumare privind dreptul supus riscului și justifică teama de prejudiciu. În cerere se prezintă lista martorilor, împreună cu alte elemente de probă solicitate, numărul maxim de martori fiind limitat la cinci (articolul 365 din Codul de procedură civilă).

În ceea ce privește competența teritorială, articolul 78 din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

(a) cererile de punere sub sechestru și de indisponibilizare a bunurilor pot fi depuse la instanța unde urmează să fie introduse procedurile conexe sau la instanța din locul unde se găsesc bunurile sau, în cazul în care bunurile sunt situate în mai multe districte, în unul dintre acestea [articolul 78 alineatul (1) litera (a) din Codul de procedură civilă];

(b) în ceea ce privește interdicția privind activități noi, competența este deținută de instanța din locul în care urmează să se desfășoare noua activitate [articolul 78 alineatul (1) litera (b) din Codul de procedură civilă];

(c) pentru celelalte proceduri de măsuri provizorii, instanța competentă este instanța în fața căreia trebuie să se prezinte acțiunea conexă [articolul 78 alineatul (1) litera (c) din Codul de procedură civilă].

Reprezentarea de către un avocat este obligatorie în cazul în care valoarea măsurii depășește 5 000,00 EUR sau în cazul în care căile de atac sunt admisibile, în conformitate cu articolele 58 și 1090 din Codul de procedură civilă, coroborate cu articolul 44 alineatul (1) din Legea privind organizarea sistemului judiciar.

2.2 Principalele condiții

Atunci când se evaluează criteriile pentru dispunerea unei măsuri asigurătorii, instanța trebuie să analizeze întotdeauna dacă teama invocată este bine fondată, care este nivelul de gravitate al acesteia și cât de dificilă va fi repararea eventualului prejudiciu. De asemenea, instanța evaluează dacă măsura asigurătorie sau de conservare este oportună în situația respectivă, în vederea protejării dreptului presupus a fi expus riscului.

Aceasta trebuie să stabilească faptul că există un risc asociat unei eventuale întârzieri.

Instanța examinează, de asemenea, dacă procedura depinde în mod real sau potențial de o acțiune introdusă sau care urmează să fie introdusă în justiție cu privire la dreptul protejat prin măsură.

În acest tip de procedură, instanța trebuie să obțină o dovadă *prima facie* (adică mai puțin riguroasă decât în acțiunea principală) a faptului că este foarte probabil ca dreptul care trebuie protejat să existe și că teama că acesta va fi încălcat este justificată în mod suficient.

Toate procedurile de măsuri provizorii sunt considerate urgente, având prioritate față de orice alte acțiuni judiciare care nu sunt urgente [articolul 363 alineatul (1) din Codul de procedură civilă]. Acestea trebuie să fie soluționate în primă instanță în termen de două luni sau, în cazul în care nu există obligația citării pârâtului, în termen de 15 zile [articolul 363 alineatul (2) din Codul de procedură civilă].

3 Care este obiectul și natura măsurilor de acest fel?

3.1 Ce tipuri de bunuri pot face obiectul unor asemenea măsuri?

Drepturile și bunurile mobile și imobile care nu sunt excluse integral sau care sunt excluse parțial prin lege pot face obiectul unor măsuri asigurătorii.

3.2 Care sunt efectele măsurilor de acest fel?

Întrucât sunt dispuse de către instanțe, măsurile asigurătorii sunt obligatorii pentru toate entitățile publice și private și au prioritate față de măsurile adoptate de orice altă autoritate [articolul 205 alineatul (2) din Constituția Republicii Portugheze]. Orice persoană care încalcă măsura asigurătorie dispusă va primi sancțiunea corespunzătoare nesupunerii în formă calificată (*desobediência qualificada*), fără a aduce atingere eventualelor măsuri de punere în aplicare (articolul 375 din Codul de procedură civilă).

3.3 Care este valabilitatea măsurilor de acest fel?

Fără a aduce atingere posibilității ca solicitantul să fie scutit de responsabilitatea de a introduce acțiunea principală, articolul 373 din Codul de procedură civilă prevede că procedura măsurilor provizorii încetează și orice măsură dispusă expiră:

- (a) dacă solicitantul nu introduce acțiunea de care depinde măsura în termen de 30 de zile de la data la care acestuia i s-a notificat faptul că decizia prin care s-a dispus măsura a devenit definitivă [articolul 373 alineatul (1) litera (a) din Codul de procedură civilă];
- (b) în cazul în care, după introducerea acțiunii, procedura este întreruptă pentru o perioadă mai mare de 30 de zile din cauza neglijenței solicitantului [articolul 373 alineatul (1) litera (b) din Codul de procedură civilă];
- (c) dacă acțiunea este respinsă printr-o decizie definitivă [articolul 373 alineatul (1) litera (c) din Codul de procedură civilă];
- (d) dacă acțiunea este respinsă din motive procedurale și reclamantul nu introduce o acțiune nouă în timp util pentru a profita de efectele acțiunii anterioare [articolul 373 alineatul (1) litera (d) din Codul de procedură civilă];
- (e) dacă dreptul pe care reclamantul urmărește să îl protejeze s-a stins [articolul 373 alineatul (1) litera (e) din Codul de procedură civilă].

4 Există o cale de atac împotriva măsurii dispuse?

Da. Căile de atac ordinare sunt admisibile atunci când valoarea măsurilor depășește limita impusă de instanța în fața căreia se introduce calea de atac și decizia contestată este defavorabilă părții care o atacă cu mai mult de jumătate din această sumă [articolul 629 alineatul (1) din Codul de procedură civilă]. De asemenea, se pot introduce întotdeauna căi de atac împotriva deciziilor referitoare la valoarea măsurilor asigurătorii, pe motiv că valoarea depășește limita instanței care a pronunțat decizia atacată [articolul 629 alineatul (3) litera (b) din Codul de procedură civilă], precum și împotriva respingerilor preliminare ale cererilor inițiale de măsuri

asigurătorii [articolul 629 alineatul (3) litera (c) din Codul de procedură civilă].

Deciziile prin care se dispune inversarea responsabilității pentru introducerea acțiunii principale (*inversão do contencioso*) pot fi contestate numai împreună cu căile de atac introduse împotriva deciziilor cu privire la măsura solicitată; deciziile de respingere a inversării responsabilității pentru introducerea acțiunii principale sunt definitive și fără drept de apel [articolul 370 alineatul (1) din Codul de procedură civilă].

Nu se poate introduce o cale de atac la Curtea Supremă de Justiție (*Supremo Tribunal de Justiça*) împotriva deciziilor de instituire a unor măsuri asigurătorii, inclusiv împotriva celor prin care se dispune inversarea responsabilității pentru introducerea acțiunii principale, fără a aduce atingere cazurilor în care o cale de atac este întotdeauna admisibilă [articolul 370 alineatul (2) din Codul de procedură civilă].

Un ordin care dispune măsuri provizorii poate fi contestat de:

- orice parte la procedură care nu are câștig de cauză [articolul 631 alineatul (1) din Codul de procedură civilă];
- orice persoană care nu este parte la procedură, dar suferă un prejudiciu direct și real ca urmare a acestui fapt [articolul 631 alineatul (2) din Codul de procedură civilă].

Instanța competentă să judece calea de atac este o instanță de al doilea grad de jurisdicție din circumscripția judiciară în care se află instanța care a pronunțat decizia atacată.

Termenul pentru introducerea unei căi de atac este de 15 zile de la notificarea deciziei [articolul 638 alineatul (1) din Codul de procedură civilă]. În cazul în care calea de atac implică, de asemenea, reevaluarea probelor înregistrate, termenul se prelungește cu 10 zile [articolul 638 alineatul (7) din Codul de procedură civilă].

Calea de atac formulată împotriva unei ordonanțe care respinge categoric sau nu instituie măsura are efect suspensiv [articolul 647 alineatul (3) litera (d) din Codul de procedură civilă]. În alte cazuri, aceasta are un efect pur devolutiv.

Legislația aplicabilă

[Legea nr. 41/2013 din 26 iunie 2013](#) - Codul de procedură civilă

[Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#) - Legea privind organizarea sistemului judiciar

Linkuri relevante

Informații suplimentare sunt publicate pe următoarele site-uri web:

[Portalul Justiției](#)

[Direcția Generală pentru Politica privind Justiția](#)

[Portalul CITIUS](#)

[Baza de date privind actele juridice](#)

[Monitorul Oficial al Portugaliei](#)

Notă:

Punctul de contact al RJE în materie civilă, instanțele sau alte entități și autorități nu sunt obligate să ia în considerare informațiile cuprinse în prezenta fișă informativă. Cu toate că este actualizată în mod periodic, prezenta fișă informativă nu înlocuiește necesitatea de a consulta legislația respectivă în vigoare și poate fi supusă unor modificări de interpretare ca urmare a jurisprudenței.

■ Ultima actualizare: 01/08/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost

efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.